

Ny sjarm med eggoljetempera og sjablonger

En times kjøretid fra Ørje, rett over svenskegrensen, ligger det lille og sjarmerende torpet Kabulholtet som nylig har blitt renoverert. For eierne har det vært viktig å beholde så mye av den originale arkitekturen og sjelen til bygget som mulig. Historisk Maling har hjulpet til med den tradisjonelle malingen eggoljetempera.

Av Iver Valkvæ/ifi.no

Sjablong

For mange er nok ordet sjablong ukjent. Sjablong – også kjent som stensil, er et mønster eller en mal som oftest skjæres ut i et stivt materiale. Det kan være papp, metall, plast eller papir. Sjablonger brukes for å kunne gjenskape et spesifikt mønster og design på forskjellige overflater.

Interessen for å bringe eldre hus tilbake til sin opprinnelige prakt blir stadig økende. Fra autentiske fargepaletter til restaurering av originale detaljer, er dette mer enn estetikk – det er en hyllest til historie og håndverk. En maling som spiller på lag med disse verdiene er eggoljetempera.

Eggoljetempera har blitt brukt i flere tusen år, av både kunstnere som maler malerier, og malere som maler hus. Kabulholtet, navnet på dette torpet, er et eksempel der slike teknikker har blitt brukt.

– Malingen er veldig matt, noe som gir et lunt og fint innemiljø. Med eggoljetempera får du en levende maling som oppleves ulikt avhengig av lysforhold og tid på døgnet, sier Roger Studsrud, malermester

hos Historisk Maling.

LUNE FARGER: Eggoljetempera er en veldig matt maling, noe som gir et lunt og fint innemiljø.

Praktisk og brukervennlig

Malingen veldig brukervennlig, den er drøy og er enkel å jobbe med, og krever lite forarbeid.

– Det viktigste at overflaten er ren og tørr. Skal den brukes på ubehandlet treverk, som for eksempel nytt panel med kvist, så er det anbefalt å bruke kvistlakk først for å unngå gjennomblødning. Det stilles ikke krav til grunning før du maler, men for å få det beste resultatet anbefaler vi alltid to til tre strøk med maling, sier Studsrud.

– Og for de som ønsker en litt mer personlig maling så kan du lage den selv med linolje og egne økologiske egg som blandes med Historisk Malings egen pigmentblanding, eller så kan du få malingen ferdig laget fra oss, legger han til.

KVISTLAKK: Det kreves lite forarbeid når du maler med eggoljetempera. Det stilles ikke krav til grunning, men det anbefales å kvistlakkere om malingen skal brukes på ubehandlet panel eller annet treverk med mye kvist.

SELVLAGET MALING: Om du ønsker en litt mer personlig maling, så kan du lage eggoljetempera selv med linolje og egne økologiske egg som du blandes med Historisk Malings egen pigmentblanding.

Allsidig maling

Eggoljetempera kan brukes på de aller fleste innvendige overflater som panel, tømmervegger, mur- og pussflater, leire, jern, plast, sponplater, gipsplater, tapet eller tidligere malte overflater.

– Malingen kan også brukes på overflater som er utsatt for stor slitasje, som for eksempel kirkebenker, trapper, stoler eller andre flater som utsettes for høy trafikk. Etter du har malt så bør malingen få herde i tre til fire uker før bruk. Da blir den skikkelig robust, sier Studsrud.

Malingen er også godt egnet som sjablongmaling, noe malermester Roger Studsrud demonstrerte da han skar ut sjablonger for hånd, og malte vakker dekor bak peisen i stuen.

UNIK VEGG: Det er ikke alle som kan skryte på seg å ha håndmalte sjablonger bak peisen. Linjene ble malt på gamlemåten med en malerstokk.

Lag egne sjablonger

Små sjablonger kan dekores på speil, brannmurer, vegger, tak og dører, eller til å ramme inn malte gulv.

– For å få så fine sjablonger er det viktig med godt verktøy. Du kan velge om du vil tegne og skjære de ut selv, eller så kan du få noen til å lage dem for deg. Skal du skjære de selv så anbefaler jeg å bruke en sjablongskalpell. Med den har du litt mer kontroll enn om du bruker en vanlig tapetkniv. Pass på du har et jevnt og fint underlag som tåler å skjæres i, jeg liker å bruke en glassplate, sier Studsrud.

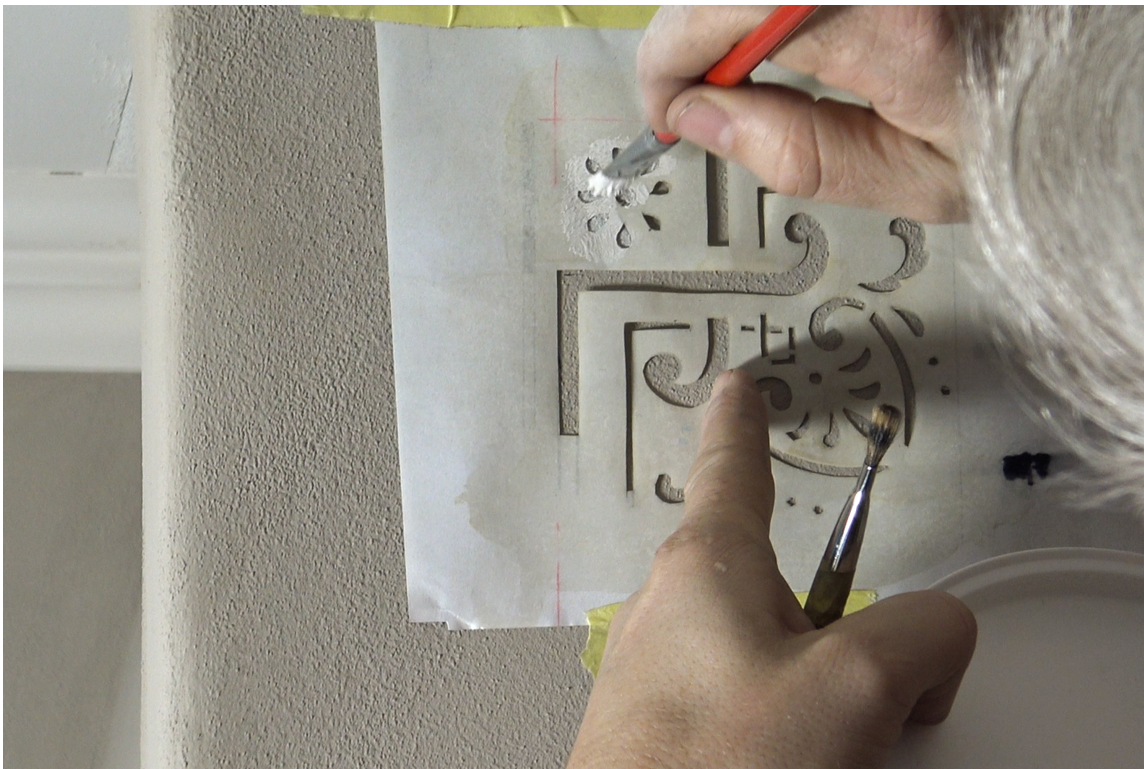
– Papiret jeg bruker heter overheadpapir, det er et veldig tynt papir og er enkelt å skjære i. Dekk papiret med en skjellakk før du maler, da hindrer du at fukten i malingen trekker inn i papiret slik du ikke får gjennomblødning.

SJABLONG: Er du like stødig på hånden som malermester Roger Studsrud, så kan du prøve å skjære ut dine egne sjablonger i det mønsteret du selv ønsker.

Når sjablongen er skjært ut, og du har målt opp og har festet sjablongen er det på tide å male. Til å male sjablonger kan du bruke eggoljetempera, men da Studsrud anbefaler å tilsette mer pigment i malingen.

– Om du har mer pigment i malingen så blir den litt tykkere, og da er den enklere påføre. Bruk en egnet sjablongpensel eller en pensel med flat tupp. Når du maler så stopler du med penselen, det minsker sjansen for gjennomblødning, avslutter Roger Studsrud.

RIKTIG TEKNIKK: Når du maler en sjablong så stopler du med penselen. Da er det enklere å få på riktig mengde maling på overflaten.

Mer informasjon

- Historisk Maling: <https://www.historiskmaling.no/>